

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3^ο ΘΕΜΑ

3α. Η απάντηση στο ερώτημα απαιτεί τον συνδυασμό ιστορικών γνώσεων που προέρχονται τόσο από το σχολικό εγχειρίδιο όσο και από το δοθέν κείμενο (παράθεμα/γραπτή πηγή) με στόχο τη σύνθεση ενός ενιαίου κειμένου, στο οποίο ο μαθητής θα παρουσιάζει τη σημασία της συνθήκης που συνήψε το 1261 ο Μιχαήλ Παλαιολόγος με τη Γένουα για την ανάκτηση της Κωνσταντινούπολης.

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 4, 2. Τα Ελληνικά κράτη: Τραπεζοῦς, Ἡπειρος, Νίκαια, γ. Η Αυτοκρατορία της Νίκαιας και η ανασύσταση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας], οι μαθητές αναμένεται να αξιοποιήσουν ιστορικές γνώσεις, που προέρχονται από το ακόλουθο απόσπασμα:

- «Χρειαζόταν ακόμη ... θεμελιώθηκε η δύναμη της Γένουας στην Ανατολή....».

Σε συνδυασμό με την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου, οι μαθητές μπορούν να αξιοποιήσουν συναφείς πληροφορίες/ιστορικές γνώσεις που αντλούνται από τα ακόλουθα αποσπάσματα του δοθέντος κειμένου, προκειμένου να τεκμηριώσουν τη σημασία της συνθήκης Βυζαντίου - Γένουας:

- «Στις 13 Μαρτίου 1261 υπογράφηκε στο Νυμφαίον μία σπουδαία συνθήκη, η οποία θεμελίωσε τη δύναμη της Γένουας στην Ανατολή»
- «Οι Γενουάτες υποχρεώθηκαν να προσφέρουν στην αυτοκρατορία πολεμική βοήθεια εναντίον της Βενετίας και σε αντάλλαγμα δέχθηκαν εμπορικά προνόμια[...] σε όλα τα σπουδαία λιμάνια της αυτοκρατορίας και φυσικά στην Κωνσταντινούπολη, αφού βέβαια το Βυζάντιο πετύχαινε την ανάκτησή της»
- «Με άλλα λόγια η Γένουα θα εξασφάλιζε το εμπορικό μονοπώλιο της Ανατολής, το οποίο ήταν προνόμιο της Βενετίας από τα τέλη του ενδέκατου αιώνα».

3β. Για να απαντήσουν στο συγκεκριμένο ερώτημα οι μαθητές/τριες είναι αναγκαίο να συνδυάσουν τις ιστορικές τους γνώσεις για την ανασύσταση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας (Ιουλ. – Σεπ. 1261) με τις πληροφορίες του δοθέντος κειμένου, προκειμένου να συνθέσουν ένα ενιαίο κείμενο.

Ειδικότερα, από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 4, 2. Τα Ελληνικά κράτη: Τραπεζοῦς, Ἡπειρος, Νίκαια, γ. Η Αυτοκρατορία της Νίκαιας και η ανασύσταση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας], οι μαθητές αναμένεται να αξιοποιήσουν ιστορικές γνώσεις

αναφορικά με τις ενέργειες του Αλέξιου Στρατηγόπουλου και του Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγου που οδήγησαν στην ανασύσταση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας που προέρχονται από το ακόλουθο απόσπασμα:

- «... στις 25 Ιουλίου του ίδιου έτους ... στις ακτές του Βοσπόρου».

Οι μαθητές καλούνται να συνθέσουν ένα ενιαίο κείμενο, στο οποίο θα εξιστορούνται τα γεγονότα της ανασύστασης της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας (ανακατάληψη Κων/πολης, στέψη για δεύτερη φορά του Μιχαήλ Παλαιολόγου αυτοκράτορα), εστιάζοντας στα εξής αποσπάσματα του δοθέντος κειμένου:

- «Το τέλος της σαθρής λατινικής αυτοκρατορίας και η ανακατάληψη της Κωνσταντινουπόλεως από τους Βυζαντινούς οφείλονται κατεξοχήν στην τύχη.»
- «Όταν ο αυτοκρατορικός στρατηγός Αλέξιος Στρατηγόπουλος πορευόταν με μια μικρή στρατιωτική δύναμη προς τη Θράκη με την εντολή να εποπτεύσει τα βουλγαρικά σύνορα, πέρασε κοντά στην Κωνσταντινούπολη.»
- «Προς μεγάλη του έκπληξη βρήκε την πρωτεύουσα σχεδόν αφύλακτη, [...]την οποία και κατέλαβε στις 25 Ιουλίου 1261, χωρίς να συναντήσει σχεδόν καμία αντίσταση.»
- «Στις 15 Αυγούστου ο αυτοκράτορας Μιχαήλ Η΄ εισήλθε θριαμβευτικά στην πόλη του Μ. Κωνσταντίνου».